

Artizanat și artizani COLECȚIE DE POVEȘTI

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Despre proiectul CRAFT50+

Pasiunea pentru tradiție și creativitate, tradiția familială și dorința de a se exprima prin intermediul unor produse tangibile sunt câteva dintre principalele elemente care disting sectorul artizanatului. Elementul care caracterizează sectorul meșteșugăresc sunt meșteșugarii sau, mai degrabă, activitatea desfășurată de meșteșugari, care nu trebuie să se limiteze doar la a se implica personal în procesul de producție, ci trebuie să gestioneze afacerea într-un mod foarte cuprinzător.

Acest sector include activități meșteșugărești foarte eterogene, desfășurate de profesioniști care uneori lucrează în mod informal, cu jumătate de normă sau în weekenduri. Motivele care stau la baza acestei alegeri pot fi multiple, începând cu numeroasele cerințe birocratice și capacitatea de a inova și de a se adapta la provocările noului secol. Printre aceste provocări, dobândirea de competențe în domeniul digitalizării apare ca fiind deosebit de relevantă, care, pe de o parte, pot ajuta în procesul de inovare a produselor lor, în formarea și accesul la finanțare, iar pe de altă parte sunt fundamentale pentru promovarea produselor lor și accesul la o piață digitală. Cu toate acestea, aceste dificultăți pot fi și mai relevante pentru meșteșugarii cu vârste de peste 50 de ani. Este posibil ca acest grup să fi primit o educație informală și să aibă un acces dificil la instrumentele moderne de marketing și la soluțiile digitale, care sunt fundamentale pentru creșterea vizibilității și a veniturilor afacerii lor și pot avea un impact asupra succesului și supraviețuirii economice. Pornind de la această constatare, un parteneriat transnațional în care au fost implicate 7 organizații partenere din Italia, Portugalia, Belgia, România, Bulgaria, Cipru și Georgia a dezvoltat Craft50+, un proiect internațional finanțat prin programul Erasmus+ al Uniunii Europene, care are ca scop să le ofere meșteșugarilor în vârstă noi instrumente pentru a-și dezvolta abilitățile de creare și promovare a muncii lor, reconciliind tradiția cu inovația datorită tranziției digitale.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Partenerii

Parteneriatul care implementează proiectul Craft50+ este o combinație unică de organizații cu expertiză în domeniul valorificării meșteșugurilor tradiționale și al sprijinului pentru dezvoltarea afacerilor și organizații care se ocupă de îmbătrânirea activă și de sprijinirea incluziunii sociale a persoanelor de peste 50 de ani, reprezentând în total șapte țări diferite.

Mai în detaliu avem:

Anziani e non solo
(Coordonator proiect)
Italia

O cooperativă socială care lucrează din 2004 în domeniul inovării sociale în societatea. ANS dezvoltă un program de sprijinire a responsabilizării și incluziunii sociale a persoanelor în vârstă, inclusiv acțiuni menite să reducă decalajul digital al acestora.

Aproximar
Portugalia

Un ONG non-profit care urmărește să îmbunătățească capitalul social și uman al organizațiilor ca strategie de consolidare a capacității acestora de a profita de provocările și oportunitățile ridicate de condițiile externe. Aproximar lucrează, printre altele, în domeniile îmbătrânirii active, economiei sociale, antreprenoriatului și capacității de inserție profesională.

Assoc
România

O organizație non-profit înființată în 1995. Misiunea sa este de a îmbunătăți condițiile de viață ale grupurilor vulnerabile prin educație și muncă. Timp de 25 de ani, ASSOC s-a angajat în promovarea integrării sociale a persoanelor cu dizabilități, a comunităților de romi, a migranților și refugiaților, a persoanelor în vârstă și a copiilor.

Balkanplan
Bulgaria

Oferă servicii de consultanță, suport tehnic și desfășurare de proiecte în următoarele sectoare: educație și formare profesională; TIC; cercetare și dezvoltare tehnologică; relații internaționale.

Magnetar
Cipru

O companie ale cărei activități principale se concentrează în jurul proiectelor cofinanțate la nivel național și european în numeroase sectoare ale economiei și dezvoltării.

Georgian Arts & Culture Center
Georgia

Una dintre cele mai importante organizații neguvernamentale din Georgia care se ocupă de conservarea, promovarea și utilizarea durabilă a culturii și patrimoniului cultural georgian.

Mad'in Europe
Belgia

O companie cu sediul la Bruxelles, dedicată sprijinirii sectorului european al meșteșugurilor.

Artizianatul

este o

călătorie

Cuprins

Despre proiectul Craft50+			2
Ce am făcut			6
Despre acest kit			7
Tradiția europeană: meșteșugurile tipice ale țărilor partenere			
Belgia (Mad'in Europe)	10	Bulgaria (Balkanplan)	11
Cipru (Magnetar)	12	Georgia (GACC)	13
Italia (ANS)	14	Portugalia (Aproximar)	15
România (Assoc)	16		
uvânt la profesioniștii din domeniul meșteșugăresc			
LEMN	18	BIJUTERIE	24
TEXTILE	30	INSTRUMENTE MUZICALE	43
MEȘTEȘUGURI DECORATIVE	46	METAL	54
CERAMICĂ	56	ALTELE	61
Concluzii			68

Ce am făcut

Proiectul Craft50+ a obținut următoarele rezultate și a dezvoltat următoarele activități adresate meșteșugarilor seniori:

Un **ghid disponibil** în toate limbile proiectului pentru a oferi informații cu privire la:

- o Cele mai bune practici naționale și studii legate de utilizarea TIC pentru a sprijini orice etapă a creării și menținerii unei întreprinderi artisanale;
- o Sprijin existent pentru meșteșugari, cum ar fi organizațiile de meșteșugari, oportunități de finanțare și posibilități de îmbunătățire a competențelor digitale și profesionale;
- o Politici și legislație națională și provocări juridice raportate;
- o O diagramă care oferă, în mod vizual, o imagine de ansamblu a procesului de creare a unei afaceri meșteșugărești de succes și inovatoare atunci când aveți peste 50 de ani

 Resurse de formare având ca scop dotarea artizanilor cu competențe care să le stimuleze afacerile, creativitatea și pregătirea digitală. Cursul de formare oferit în cadrul proiectului le permite profesioniștilor să afle mai multe despre potențialul instrumentelor digitale pentru a-și crește vizibilitatea, oportunitățile de afaceri și strategiile de marketing. Formarea a fost pilotată cu succes în toate țările partenere și este acum pregătită să fie exploatată de mai mulți utilizatori din întreaga Europă.

Despre acest kit

În toate țările există meșteșuguri specifice, cum ar fi ceramica, gențile din piele sau bijuteriile în Italia, lenjeria, dantela și broderia în Portugalia, jucăriile din lână, eșarfe din fetru, pantofii tricotați manual în Georgia sau ceramica și tâmplăria în Bulgaria, pentru a numi doar câteva. În ciuda singularității lor, acestea împărtășesc aceleași constrângeri care țin de păstrarea în viață, de transmiterea cunoștințelor către generațiile mai tinere sau de adaptarea la noile piețe de afaceri, menținând și valorizând astfel patrimoniul și identitatea culturală europeană.

Printre obiectivele proiectului s-a numărat și acela de a contribui la conservarea și promovarea acestor cunoștințe și activități artistice, prin crearea unui set de instrumente vizuale și digitale care să reunească artele dezvoltate de meșteșugarii însoțiți pe parcursul proiectului.

În acest set de instrumente, cititorii vor găsi o introducere la proiectul Craft50+ și la rezultatele acestuia, urmată de o prezentare generală a meșteșugurilor tipice din țările participante la proiect și de profiluri ale meșteșugarilor implicați în activitățile proiectului.

Acest produs este o resursă pentru a arăta la nivel personal și cu un simț atins ce este meșteșugul în Europa, valoarea sa adăugată la nivel teritorial și în viața oamenilor.

Cum să utilizați această resursă

După secțiunile introductive, veți avea acces la profilurile vizuale ale artizanilor Craft50+. Prin intermediul acestora, ne-am propus să oferim vizibilitate fiecăruia dintre ei, prezentându-le portretul și descriind pe scurt semnificația pe care o are meseria lor din punct de vedere personal.

Cu toate acestea, am dorit, de asemenea, să le oferim participanților noștri posibilitatea de a-și prezenta munca la nivel internațional și de aceea am creat și o bază de date care include informații suplimentare și detalii despre activitățile lor, produsele lor și povestea din spatele lor.

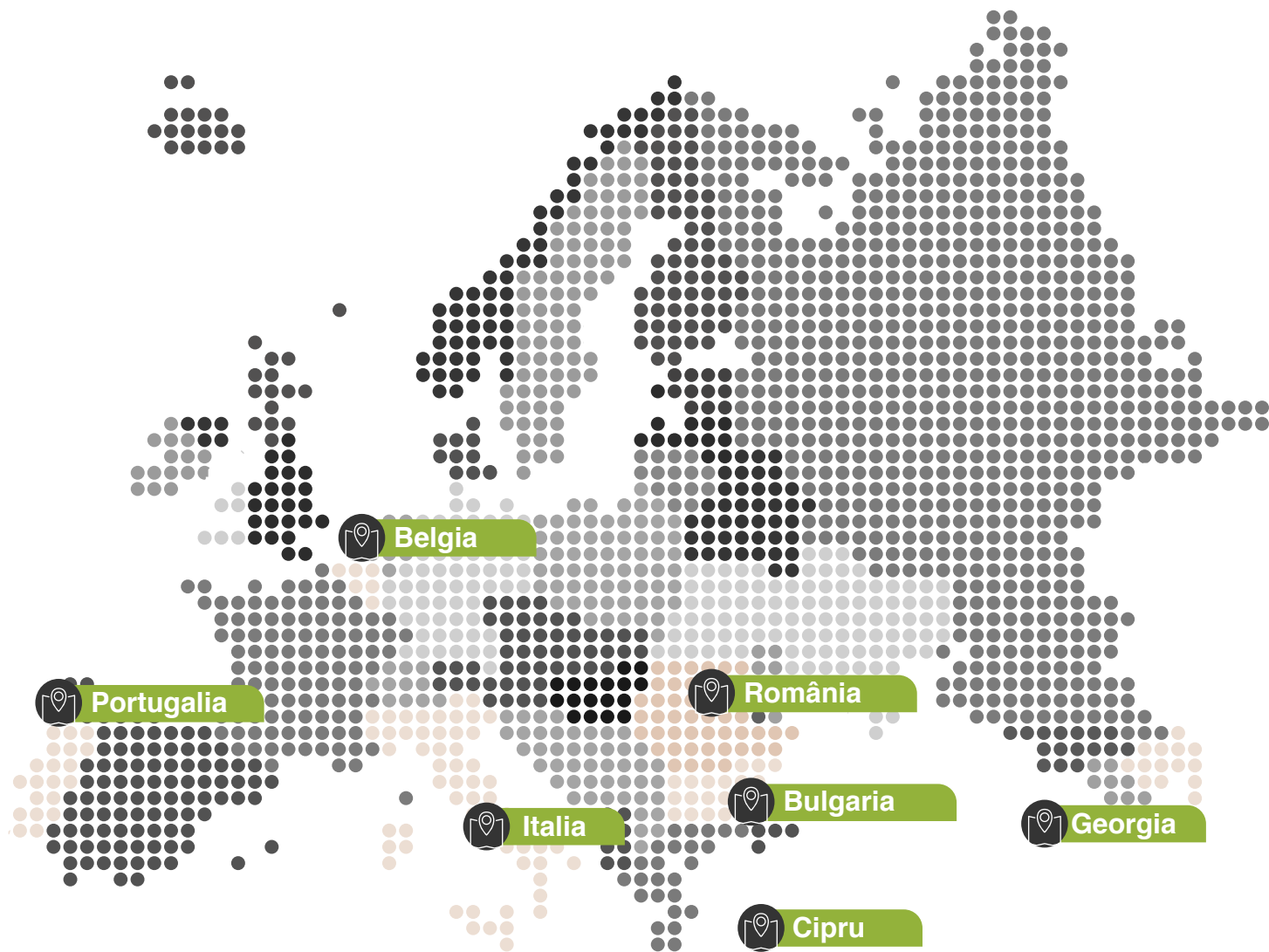
Pentru a accesa cu ușurință aceste informații suplimentare, puteți utiliza codurile QR pe care le veți găsi lângă fiecare portret.

Dacă folosiți un telefon sau o tabletă Android: deschideți aplicația încorporată a aparatului foto. Îndreptați camera spre codul QR. Atingeți bannerul care apare pe telefonul sau tableta Android și veți fi redirecționat către profilul digital al artizanului.

Dacă utilizați un telefon sau o tabletă iOS: deschideți aplicația Cameră din ecranul principal, Centrul de control sau ecranul de blocare. Selectați camera din spate. Țineți dispozitivul astfel încât codul QR să apară în vizorul din aplicația Cameră. Dispozitivul dvs. recunoaște codul QR și afișează o notificare. Atingeți notificarea pentru a deschide linkul asociat codului QR și veți fi redirecționat către profilul digital al artizanului.

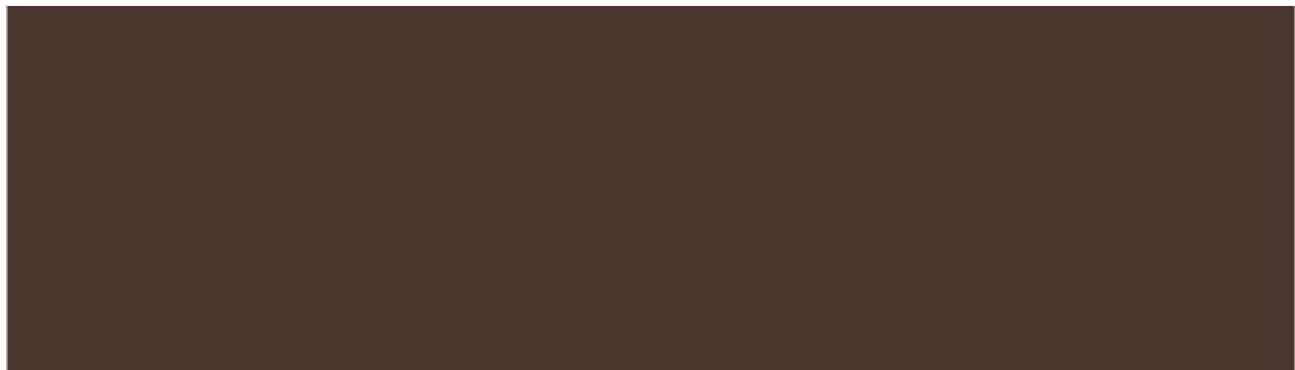
Dacă preferați să răsfoiți profilurile direct de pe PC, puteți folosi doar linkurile pe care le veți găsi în acest document ca anexă.

**Harta vizuală
a profesioniștilor
din domeniul
meșteșugurilor
care participă la
CRAFT50+**

**Patrimoniul
european:
meșteșugul
tipic al
țărilor
partenere**

Belgia (Mad'in Europe)

Meșteșugurile au fost esențiale pentru dezvoltarea economică a Belgiei. Artă dantelăriei și arta tăierii diamantelor sunt cele mai importante pentru Flandra, regiunea de limbă olandeză, în timp ce Valonia, partea francofonă, are o tradiție îndelungată în domeniul fabricării sticlei. Belgia este, de asemenea, un punct de referință pentru arhitectura și designul interior în stilul Art Nouveau și Art Deco; unde meșteri foarte pricepuți au contribuit la toate părțile clădirilor, atât la interior, cât și la exterior. Aceștia au realizat vitralii deosebite, mobilier, scări, sgraffiti, piese metalice gravate, piese din lemn sculptat, sticlă suflată și multe altele, contribuind astfel la construirea bogatului patrimoniu belgian. Un astfel de exemplu este reprezentat de remarcabilele **Case urbane ale arhitectului Victor Horta (Bruxelles)**, înscrise pe **Lista patrimoniului mondial UNESCO**. Moștenirea textilă a Belgiei este, de asemenea, foarte tipică atunci când ne referim la know-how-ul belgian în domeniul meșteșugurilor. Definiția artizanatului a fost introdusă în legislația belgiană foarte recent (2016). Potrivit acesteia, un meșteșugar este "...o persoană activă în producția, transformarea, repararea, restaurarea obiectelor sau prestarea de servicii, ale cărei activități sunt în principal manuale, dezvoltând un anumit know-how bazat pe calitate, tradiție, creație sau inovație".

ALAIN LOVENBERG

ALAIN LOVENBERG

AFLAȚI MAI MULTE DESPRE SITUAȚIA ACTUALĂ A MEȘTEȘUGURILOR ÎN BELGIA ÎN GHIDUL CRAFTSO+.

Bulgaria (*Balkanplan*)

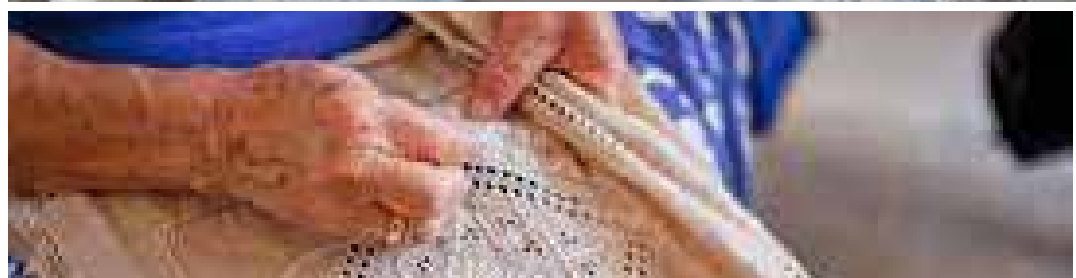
Potrivit Institutului Național de Statistică din Bulgaria, în 2020 erau înregistrați 398 de meseriași. Legea privind meșteșugurile din Bulgaria conține o listă de 57 de tipuri de meșteșuguri, împărțite în 2 grupe principale: 1/ Arte și meșteșuguri tradiționale (populare) și 2/ Altele (cum ar fi turnarea clopotelor, suflarea sticlei, pictura pe sticlă și gravura). Dintre acestea, cele mai specifice din punct de vedere teritorial sunt fabricarea cuțitelor și forjarea cuprului, legate de orașul Kostenets, în sud-vestul Bulgariei, și prelucrarea lemnului și olăritul, legate de orașul Triavna, în centrul Bulgariei. Bulgaria are, de asemenea, o tradiție solidă în domeniul argintăriei, al producției de piele și al dantelei în diferite regiuni ale țării. Aceste meșteșuguri sunt încă puternic practicate în prezent. Covoarele lucrate manual erau odinioară comune și tipice pentru Bulgaria, iar tradiția fabricării **covoarelor în Chiprovtsi** este înscrisă pe **Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității a UNESCO**. Cu toate acestea, în ciuda faimei și recunoașterii de odinioară, din cauza lipsei de transmitere, meșteșugul țesutului de covoare numit în mod tradițional kilim este, din păcate, în declin constant. În Bulgaria, meșteșugurile sunt în mare parte specifice zonelor rurale și, prin urmare, influența lor este importantă pentru dezvoltarea economică locală. Prin urmare, sectorul meșteșugăresc din Bulgaria este sprijinit în principal prin intermediul programelor operaționale cofinanțate de UE care au ca scop promovarea antreprenoriatului în întreprinderile mici și mijlocii și sprijinirea dezvoltării rurale.

 AFLAȚI MAI MULTE DESPRE LEGEA BULGARĂ A MEȘTEȘUGURILOR ȘI DESPRE SITUAȚIA MEȘTEȘUGURILOR ÎN BULGARIA ÎN GHIDUL CRAFTSO+.

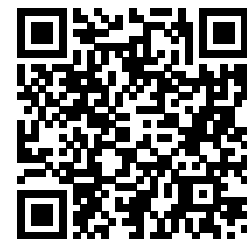

Cipru (*Magnetar*)

Cipru are o istorie bogată și diversă de meșteșuguri, cu o moștenire care datează de mii de ani, de la civilizațiile antice ale insulei. Multe dintre aceste tradiții au fost transmise din generație în generație și sunt practicate și astăzi. Unul dintre meșteșugurile transmise de secole este crearea de ceramică complexă, pictată manual, care este fabricată pe insulă de secole. Există, de asemenea, o istorie îndelungată a țesutului și a broderiei. Celebrele lenjerii brodate "**Lefkaritika**" sunt piese de dantelă realizate manual în satul montan Lefkara din Larnaca încă din epoca venețiană și recunoscute, de asemenea, de **Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității de către UNESCO**. Practica țesutului a fost foarte dezvoltată în perioada bizantină și este încă practică în satul Fyti din Pafos (Paphos), care realizează modele geometrice colorate și texturate pe pânză de bumbac nevopsită, în special șervețele dreptunghiulare, fețe de masă și pături. Un alt meșteșug cipriot important este împletirea coșurilor, care datează din cele mai vechi timpuri. Principalul lor scop era acela de a transporta produse agricole și de a "îmbrăca" sticle pentru a evita scurgerea lichidelor. Cipru este renumit pentru meșteșugul dovleacurilor decorate, transformând terenurile în obiecte de decor; precum și pentru arta filigranului, cunoscută sub numele de "trifouri". Meșteșugul delicat al răsucirii sârmei fine de argint în frumoase bijuterii făcute manual, tacâmuri decorative sau veselă. Astăzi, aceste meșteșuguri continuă să prospere și joacă un rol important în economia și patrimoniul cultural al insulei. Multe dintre produsele artisanale pot fi găsite în magazinele și piețele locale, iar unele pot fi văzute și expuse în muzee și galerii. Popularitatea continuă a acestor meșteșuguri este o dovadă a îndemânării, măiestriei și dedicării oamenilor care continuă să le producă. Principalul organism responsabil pentru continuitatea meșteșugurilor este Centrul de Meșteșuguri din Cipru, gestionat de Ministerul Comerțului, Industriei și Turismului.

AFLAȚI MAI MULTE DESPRE SITUAȚIA SECTORULUI
MEȘTEȘUGĂRESC DIN CIPRU ÎN GHIDUL CRAFTS+.

Georgia (GACC)

Situată la răscrucea dintre Europa și Asia, Georgia se distinge de secole prin diverse tradiții meșteșugărești. Aceste tradiții meșteșugărești, în ceea ce privește tehnicile meșteșugărești, combinațiile de culori și modelele ornamentale din ceramică, sculptură în lemn, prelucrarea pietrei, prelucrarea metalelor, prelucrarea pieilor, împletirea coșurilor și textilele, care includ tricotajul, țesutul covoarelor, pâslăria, imprimarea blocurilor, variază puternic de la o provincie la alta. Diversitatea puternică între regiunile georgiene asigură mozaicul etnografic al țării și atractivitatea sa deosebită. În ciuda diversității expresiilor meșteșugărești, în mod tradițional, aproape fiecare casă din Georgia era bogat decorată cu sculpturi în lemn, țesături sau obiecte din ceramică. Datorită prezenței lor puternice, meșteșugarii, artizanii și designerii calificați din Georgia au fost întotdeauna apreciați și respectați. Ca o chestiune de tradiție, meșteșugurile erau considerate mai degrabă activități de familie, transmise din generație în generație, decât întreprinderi comerciale. Cu toate acestea, această percepție se schimbă încet-încet... Există primele companii înființate de meșteșugari calificați și bine recunoscuți, cum ar fi producătorul tradițional de fețe de masă **LURJI SUPRA**, **ORKOLI Studio**, **PESVEBI Studio**. Georgia este una dintre multele țări care au probleme cu recunoașterea sectorului meșteșugăresc, deoarece nu este pe deplin prevăzut în structura juridică a țării, dar este apreciat ca parte a **patrimoniului cultural imaterial** și a industriei culturale.

 AFLAȚI MAI MULTE DESPRE STAREA
SECTORULUI MEȘTEȘUGĂRESC DIN
GEORGIA ÎN GHIDUL CRAFT50+.

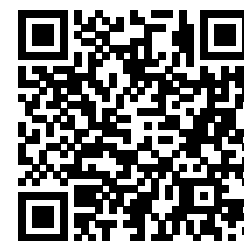

Italia (*Anziani e non solo società cooperativa sociale*)

Italia are o mare tradiție și o moștenire uriașă de artizani într-o mare varietate de sectoare și procese. Cu toate acestea, există patru regiuni care au un caracter meșteșugăresc teritorial distinct și care sunt considerate cele mai importante pentru meșteșugurile artistice la nivel național. Acestea sunt Marche cu producția de încălțăminte, ceramica artistică din Umbria, marochinăria din Toscana și **sticla artistică din Veneto**. De exemplu, arta mărgelilor de sticlă este înscrisă pe **Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității UNESCO**. Un alt meșteșug recunoscut de UNESCO este meșteșugul tradițional al **viorii din Cremona**. Potrivit Confartigianato, în 2019 existau 288.302 întreprinderi de meșteșuguri artistice cu un total de 801.001 angajați (Confartigianato, 2019, "Laboratorio Artigianato artistico: imprese artigiane e addetti"). Întreprinderile sunt distribuite destul de uniform în diverse domenii - metale, produse alimentare, îmbrăcăminte, lemn etc. Pe lângă tradiție, meșteșugurile din zilele noastre în Italia au început încet-încet să se bazeze și pe utilizarea noilor tehnologii. Fenomenul bine reprezentat este utilizarea imprimantelor 3D. Rețeaua FabLab, adică laboratoare deschise de fabricație digitală în care oricine își poate realiza propriul prototip, chiar și cu costuri reduse, datorită utilizării imprimantelor 3D.

AFLAȚI MAI MULTE DESPRE SITUAȚIA SECTORULUI MEȘTEȘUGĂRESC DIN ITALIA ÎN GHIDUL CRAFT50+.

Portugalia (*Aproximar*)

Meșteșugurile sunt o componentă cheie a identității culturale portugheze. Diferite tipuri de meșteșuguri sunt unice pentru fiecare regiune din țară, ceea ce dă naștere unei mari varietăți de practici și know-how. Printre cele mai reprezentate meșteșuguri se numără meșteșugurile din lână; meșteșugurile din lemn; meșteșugurile din ceramică (lut); și meșteșugurile din paie (Crafts Innovation, 2014; Barrica, 2020). De exemplu, satul Bisalhães este cunoscut ca “țara producătorilor de oale și tigăi”, cu alte cuvinte, locul unde are loc procesul de fabricare a **ceramicii negre**. Meșteșugul a fost recunoscut de UNESCO în 2016, dar în 2021 a fost adăugat pe **Lista patrimoniului cultural imaterial care necesită o salvagardare urgentă**, deoarece meșteșugul este pe cale să se piardă din cauza lipsei de transmitere a cunoștințelor. Un alt meșteșug de lut recunoscut de UNESCO este **Meșteșugul figurilor de lut din Estremoz**. Complet diferită este **Manufacturarea clopotelor de vaci** - “lucrate manual din fier, care este bătut la rece și pliat pe nicovală până când capătă formă de cupă”, înscrisă și ea pe Lista pentru salvagardare urgentă din 2020. În general, Registrul național al meșteșugurilor, accesibil prin intermediul site-ului CEARTE (Centro de Formação Profissional para o Artesanato e Património), indică 3173 de meșteșugari din Portugalia. Dintre aceștia, cea mai frecventă practică în țară este cea a meșteșugurilor textile (1133 de meșteșugari atestați). Acesta este urmat de meșteșugurile din ceramică (484) și de cele din lemn (349). În ceea ce privește meșteșugurile textile, există diferite tipuri de produse și producții în funcție de regiunile țării, care ajung să fie foarte caracteristice teritoriului respectiv: Tapetes de Arraiolos; Bordados de Castelo Branco; Bordados de Tibaldinho (**CMCB**, 2023; **7Maravilhas**, s.n., **CITA**, 2017).

AFLAȚI MAI MULTE DESPRE SITUAȚIA SECTORULUI MEȘTEȘUGĂRESC
DIN PORTUGALIA ÎN GHIDUL CRAFTSO+.

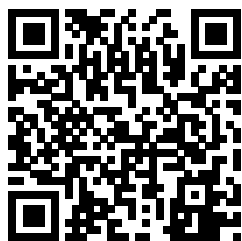

România (Assoc)

România România este o țară foarte bogată în ceea ce privește activitățile meșteșugărești - producție de obiecte religioase, cum ar fi icoane pe sticlă sau pe lemn, țesături, cum ar fi covoare, curele, covoare și prosoape, o varietate de costume populare, obiecte și împletituri din lemn, biserici din lemn, o varietate de obiecte din ceramică, meșteșuguri de ouă decorate... Totuși, toate aceste activități meșteșugărești sunt răspândite în diferite regiuni ale României. Fiecare regiune este, de obicei, specializată și legată de producția sau practicarea unuia sau, uneori, a mai multor meșteșuguri specifice. **Regiunea Maramureș** este specializată în decorațiuni din lemn, sculpturi și biserici din lemn. Frumusețea bisericilor din lemn și "nivelul ridicat de maturitate artistică și de abilități meșteșugărești" este recunoscută prin exemplul remarcabil de opt biserici de lemn - Bisericile de lemn din Maramureș care fac parte din 1999 din **Lista Patrimoniului Mondial UNESCO**. În același timp, Moldova și Transilvania sunt renumite pentru ceramică și lut. De exemplu, **ceramica de Horezu** este atât de unică, încât meșteșugul este înscris pe **Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității a UNESCO**. În plus, Moldova se bucură de faimă și pentru meșteșugul tradițional al **covoarelor de perete**, care a fost, de asemenea, recunoscut de UNESCO din 2016. În plus, fiecare regiune din România poate fi definită teritorial prin utilizarea specifică regiunii a culorilor, materialelor și modelelor de decorare exprimate printr-o varietate de obiecte printre care se numără și costumele populare. Din nou, **Arta bluzei tradiționale cu broderie pe umăr** (altiță) este recunoscută de UNESCO.

AFLAȚI MAI MULTE DESPRE STAREA SECTORULUI MEȘTEȘUGĂRESC DIN ROMÂNIA ÎN GHIDUL CRAFTSO+.

Source: www.artandcraft.ro

Source: expresdebanat.ro

- LEMN
- BIJUTERIE
- TEXTILE
- INSTRUMENTE MUZICALE
- MEȘTEȘUGURI DECORATIVE
- METAL
- CERAMICĂ
- ALTE

CUVÂNTUL ARTIZANILOR

LEMN

António Pereira

Turnător de lemn Portugalia

“MEȘTEȘUGURILE NE CONECTEAZĂ CU STRĂMOȘII NOȘTRI

Când eram mică, tatăl meu obișnuia să plece în călătorii de lucru și îmi aducea mașini din lemn și alte jucării din lemn. Încă de atunci, mă întrebam dacă voi putea să fac și eu acest lucru. Cu câțiva ani în urmă, am văzut una dintre acele jucării și, în loc să mă întreb, m-am dus în garaj, am luat niște fierăstraie și cuie și am făcut o mașină din lemn. Când mi-am dat seama că pot să o construiesc, am fost atât de fericit. Aceea a fost prima mea mașină și începutul meu cu meșteșugurile din lemn. După aceea, am început să fac căruțe trase de vaci, alte vehicule și camioane de pompieri, pe care le-am vândut foarte mult. Am făcut o Mașină pe care am oferit-o Primăriei din Ílhavo, cu care am concurat la “Festival do Bacalhau”. Am creat o lucrare reprezentând “Seca do bacalhau” și am oferit-o consiliului parohial. Pentru a realiza obiecte de artizanat din lemn, folosesc de obicei fierăstraie pentru a tăia lemnul; am o daltă pentru a o deghiza atunci când lemnul este prea înalt și un rabotezător atunci când piesa este prea mare și trebuie să o degroșez.

Christine Cession

Restaurator de sculpturi din lemn/policrome

 Belgia

ÎN CALITATE DE RESTAURATOR DE SCULPTURI DIN LEMN/POLYCHROME, ARMELE MELE PREFERATE SUNT: ANOXIA (PRIVAREA DE OXIGEN PENTRU A DISTRUGE INSECTELE XILOFAGE), INJECTAREA DE CONSOLIDANT PENTRU A SOLIDIFICA LEMNUL MÂNCAT DE VIERMI, MICROSCOPUL BINOCULAR, MINI-BISTURIE PENTRU MULTĂ FOLOSINȚĂ ȘI O MIE DE PENSULE PENTRU RETUȘURI LA FINALUL TRATAMENTULUI

Lucrez în domeniul restaurării-conservării sculpturilor din lemn policrom, după cinci ani de studii la ENSAV-La Cambre (Bruxelles) și un an de specializare la IRPA (Institutul Regal al Patrimoniului Artistic, Bruxelles). Locul meu de muncă se schimbă în funcție de proiectele mele (sculptura pe care o restaurez). Astfel, uneori lucrez în atelierul meu, când sculpturile sunt mai mici, alteleori în biserici, muzee etc... În funcție de mărimea și natura restaurării, uneori folosesc un microscop, iar alteleori lucrez pe schele foarte înalte.

Înainte de munca practică, fac cercetări aprofundate și efectuez analize de laborator. Aceasta se face pentru a înțelege istoria unui obiect pentru a ghida restaurările. Analiza tipică include analize ale pigmentilor și ale lianților vechi, radiografii, urmărirea datării lemnului, detectarea straturilor de policromie, precum și colaborarea strânsă cu istoricii de artă.

Source: DirectMM

Ioachim-Mihai Rus

Cioplitor în lemn România

“ ÎNTOARCEȚI-VĂ PRIVIREA SPRE
NATURĂ ȘI DAȚI FRĂU LIBER
IMAGINAȚIEI

Am o experiență de peste 10 ani în acest domeniu. Printre lucrările mele aş putea enumera porți maramureșene, terase, foișoare în stil tradițional maramureșean, stâlpi sculpați cu motive tradiționale maramureșene, sculpturi ornamentale pentru grădină și multe alte lucrări din lemn. Pe lângă acestea, mai realizez și lucrări mai mici, printre care sticle ornamentale cu diverse piese din lemn sculptate, platouri pentru servirea bucatelor și diferite obiecte sculptate de tip suvenir. Povestea mea a început în copilărie, iar dragostea pentru lemn vine de la tatăl și bunicul meu, care au fost dulgheri și tâmplari de meserie. Copil fiind, stăteam pe lângă ei și îi ajutam în procesul de prelucrare a lemnului. După aceea, am încercat să copiez ceea ce făcea tatăl meu, și în acest fel am dobândit îndemânare și dragoste pentru acest material. Când am crescut mai mare, am încercat să creez diferite piese după imaginația mea.

Procesul creativ s-ar putea spune ca începe cu un buștean sau o bucată de lemn, care se debitează la cererea clientului, se taie în diferite unghiuri, se crează modelul pe el și se sculptează, iar la final se aplică un strat protector pe suprafața lemnului, care poate fi din ulei de in sau lacuri pe bază de apă.

Oliver Cabay

Restaurator de tâmplărie Belgia

“**ABORDAREA NOASTRĂ ECOLOGICĂ SE REFLECTĂ ÎN PRINCIPIUL CIRCULARITĂȚII: RESTAURAREA VECHIULUI ÎN LOC DE ÎNLOCUIRE ATUNCI CÂND NU ESTE ESENȚIAL. ÎNTOTDEAUNA FAVORIZĂM PĂDURILE NATIVE CERTIFICATE ÎN DETRIMENTUL CELOR EXOTICE**

Sunt membru al Icomos Wallonie Bruxelles, al Union des Artisans du Patrimoine și al Ecobuild Bruxelles. Pentru a ști ceea ce știu astăzi, însă, a fost un drum lung... Am început prin programul de ucenicie organizat de Crepac și mi-am dobândit pregătirea în cadrul companiei de tâmplărie.

Astăzi fac parte din tâmplăria The Cabay, fondată în 1995, specializată în restaurarea sau “copierea la identic” a tâmplăriei vechi, cum ar fi rame, uși, etc. La The Cabay, experiența noastră vastă ne permite să restaurăm cadrele vechi pentru a le perpetua cu respect pentru patrimoniu și pentru a îmbunătăți etanșarea termică și acustică, de exemplu prin încorporarea unei îmbinări flexibile de ancorare în cadru.

Clema este utilizată pentru strângere. Cel mai frecvent se folosește la lipire, de exemplu, pentru a îmbina două piese. În cazul fotografiei, clema este folosită pentru a lipi cadrul de cadru.

Yves Piérart

Sculptor în lemn/designer Belgia

Am părăsit lumea calculatoarelor pentru a mă dedica lumii lemnului. Am urmat o formare în domeniul ebanisticii și al sculpturii în lemn la Institutul Diderot din Bruxelles. Autodidact, am devenit, de asemenea, pasionat de strunjirea lemnului, în special de strunjirea segmentată.

Principalele unelte pentru strunjirea lemnului sunt strungul și uneltele manuale.

În scopul unei abordări eco-responsabile, Tehnica utilizată în majoritatea creațiilor mele este tehnica de strunjire segmentată masivă și/sau traforată, cu spațiere proporțională sau fixă. Aceasta înseamnă că obiectul este împărțit în inele, iar aceste inele sunt împărțite în segmente. Pentru strunjirea segmentată solidă, nu există spațiere între segmente, în timp ce pentru cea traforată, această spațiere poate fi fixă sau proporțională, în funcție de diametrul fiecărui inel.

“

PE MĂSURĂ CE MĂ APROPIAM
DE PATRUZECI DE ANI,
MI-AM DESCOPERIT O PASIUNE PENTRU LEMN

BIJUTERIE

Floare Roman

Bijuterie și dantelărie 📍 România

Lucrările mele implică țesut, cusut, croșetat și dantelă. Este nevoie de mult timp pentru a învăța arta țesutului și a cusutului, iar dedicația și răbdarea sunt cheia.

Am învățat să lucrez cu tehnica "Fivolite" la Școala Normală de Învățământ, de la o profesoară din Basarabia. În timp, am învățat să realizez singură zgardane tradiționale maramureșene. O tehnică prezentă în România încă din secolul al XIX-lea, dantela cu șnur este cea mai răspândită modalitate de a face dantele, folosite pentru decorarea interiorului casei: fețe de masă, dantelă decorativă, în diferite forme și culori. De asemenea, lucrez cipca pentru decorarea interiorului caselor, dar și pentru gulere delicate pentru haine. Tehnica 'frivolite' este cunoscută în Europa încă din secolul al XVIII-lea, fiind predată în școlile din România, mai ales în perioada interbelică. Rezultatele acestei tehnici sunt dantele de o finețe extraordinară. Eu realizez dantele decorative, dar și tablouri pline de imaginație.

NU UITAȚI NICIODATĂ DE UNDE AȚI VENIT,
ÎNTOARCEȚI-VĂ LA RĂDĂCINI
ȘI RESPECTAȚI-VĂ TRADIȚIA ȘI CULTURA.

Georgia Kambouridou

Jewellery Maker Cipru

Sunt creator de bijuterii și instructor cu 14 ani de experiență. M-am specializat în crearea de piese de bijuterie unice, realizate manual, care sunt atât frumoase, cât și funcționale. Lucrez cu o varietate de materiale, inclusiv materiale naturale și sustenabile, precum și sârmă, mărgelă, sticlă lichidă și pietre prețioase din sticlă. Instrumentele pe care le folosesc pentru meșteșugul meu includ mâinile, cleștele și tăietorul.

Unul dintre cele mai importante instrumente în procesul de realizare a bijuteriilor mele sunt mâinile. Acestea îmi permit să manipulez materialele și să le formez în formele și modelele dorite. De asemenea, colaborez îndeaproape cu alți artizani, cum ar fi producătorii de țesături și accesorii, pentru a crea bijuterii care să le pună în valoare creațiile.

În general, sunt pasionată de meșteșugul meu și sunt dedicată creării de bijuterii frumoase și de înaltă calitate, care aduc bucurie celor care le poartă.

MEȘTEȘUGUL NU ESTE UN TALENT, CI O ABILITATE
CARE POATE FI ÎNVĂȚATĂ ȘI PERFECȚIONATĂ PRIN
PASIUNE ȘI PERSEVERENȚĂ.

Pavlina Borisova Dudina

Bijutier Bulgaria

CRED CĂ ÎN ZILELE NOASTRE ESTE
POSIBIL SĂ TE PERFECȚIONEZI
DACĂ PUI SUFLET ÎN MUNCA TA
ȘI CAUȚI CONSTANT NOI SURSE
DE INFORMARE!

Creez bijuterii din lut polimeric, piele naturală și mătase pictată. Principalul material pe care îl folosesc este lutul polimeric, care este alternativa modernă la lut, care a fost folosit pentru a crea ornamente și obiecte de uz casnic încă din neolitic... Este un material grațios și provocator, rezistent și de lungă durată. De asemenea, lucrez cu piele naturală, pe care o cumpăr dintr-un magazin special, folosind de obicei deșeuri din industria încălțămintei. Mătasea naturală cu care creez unele dintre bijuteriile mele este cumpărată de la magazinele de țesături.

Am început să mă interesez și să experimentez cu argila polimerică la vârsta de 45 de ani. Acest lucru s-a întâmplat în perioada de după o operație majoră care a necesitat o lungă perioadă de tratament la domiciliu și care m-a scos complet din zona mea de confort. Aveam nevoie urgentă de un hobby și am început. Pot descrie procesul de lucru într-un singur cuvânt: distracție!

În copilăria mea, nu se șede bine la o fată sa nu lucreze nimic. Toate fetele fecioare trebuie să știe să țese, să coase și să-și lucreze podoabele de nuntă. Așa ca bunica mea mi-a pus în mână pânza de țesut, acul și ața și am început să realizez ștergare și fețe de masă. Apoi m-a învățat să țes la război. Astfel am început să învăț și acest meșteșug, pe care l-am practicat din pasiune și apoi ca meșter popular.

Materialele de care am nevoie sunt diferite mărimi de ace de cusut, fire textile, margele și un dispozitiv de țesut mărgele. Județul Maramureș este singura zonă din țara în care podoabele erau țesute. Femeile le purtau la gât în zilele de sărbătoare sau în cea mai importantă zi din viața lor, nunta. Mi-am amenajat atelierul în acest scop, pentru a-mi aminti de casele bunicilor noștri, care la ceas de seară lucrau obiecte care le împodobeau atât casa, cât și sufletul.

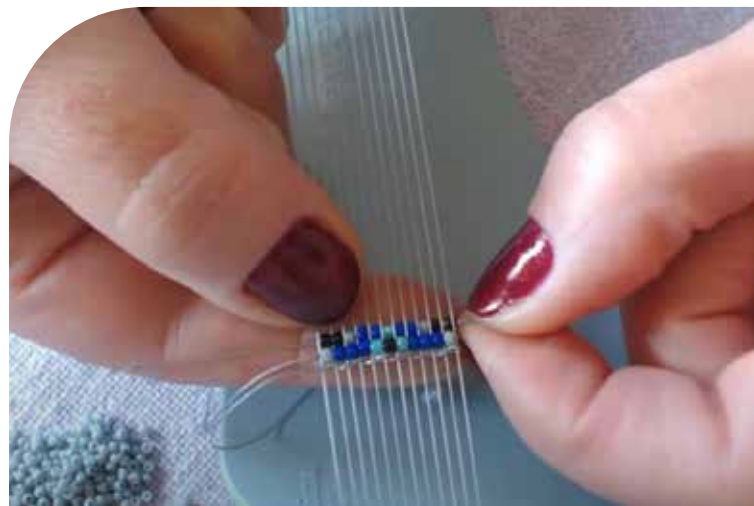
TRĂIEȘTE ÎN CONTACT CU NATURA ȘI LASĂ-TE
UIMIT DE CULORILE ȘI EXPRESIILE EI

Rodica Sabadis

Brodeză și designer de bijuterii

 România

Silvia Vasileva

Bijutier Bulgaria

POPULARIZEZ BRODERIA BULGARĂ ÎN DIVERSELE SALE APLICAȚII. IUBESC FLORILE ȘI SUNT INTERESATĂ DE DIFERITE TEHNICI DE FOLOSIRE A ACESTORA CA DECORAȚIUNI

Sunt inginer textilist de profesie. Am absolvit Universitatea Tehnică din Sofia. Am lucrat timp de mulți ani într-o întreprindere textilă ca designer de modele, tehnolog și organizator de marketing. Îmi place să fac artă. Sunt o iubitoare de folclor. Încă din studenție, hobby-ul meu a fost realizarea de modele individuale de haine, bijuterii, accesorii și decorațiuni. Popularizez broderia bulgară în diversele sale aplicații. Iubesc florile și sunt interesată de diferite tehnici de utilizare a acestora ca decor.

În ultimii ani, mi-am construit și promovat propriul brand în domeniul confecționării de bijuterii din rășină și flori, SilvieArt, și un brand cu broderie bulgară, SilvieBiju. Particip la diverse expoziții în Bulgaria. Din cauza specificului tehnologiei de lucru cu rășină, precum și a toxicității acesteia, nu este posibil să fac cursuri de formare. Am un certificat de masterat pentru fabricarea bijuteriilor.

A stack of five fabric samples is shown. From top to bottom, the colors are black, dark blue, red, teal, and grey. The fabrics have different textures, including ribbed and woven patterns. The word "TEXTILE" is written in large, white, bold, sans-serif capital letters across the bottom of the image, with the letters overlapping the fabric samples.

TEXTILE

Alzira Manuela Carrapichano

Brodeză și designer de bijuterii Portugalia

Obișnuiam să o văd pe mătușa mea făcând multă dantelă și asta m-a determinat să încep. Am început să învăț cu mătușa mea când aveam 13 ani și am continuat până în prezent. De-a lungul anilor, mi-am perfecționat tehnica de broderie, învățând-o de la maestrul. Într-o fază proastă a vieții mele, când eram tristă, am fost invitată să merg la bibliotecă și să mă alătur unui grup de adulți mai în vârstă. Grupul a început să se dezvolte, adăugând alți participanți până în prezent. Au trecut zece ani.

Materialele pe care le folosesc sunt foarte bune, un degetar, un ac de brodat și ace de dantelă în funcție de linii (sunt diverse numere care depind de linii). Firele pentru quilting sunt groase; pentru alte lucruri, sunt fire foarte fine.

ÎN TIMP CE BRODEZ, MĂ SIMT RELAXATĂ,
ȘI FAC ASTA DE MAI BINE DE 10 ANI, MĂ
FACE SĂ MĂ SIMT BINE ȘI INSPIRATĂ.

Beatriz Onofre

Producător de broderii și dantelă

 Portugalia

De când mă știu, mi-a plăcut întotdeauna să cos, iar viața mea a fost mereu înconjurată de cusături. Cu toate acestea, a venit un moment în care, din motive personale, a trebuit să mă opresc.

Oricum, am avut întotdeauna o mare afecțiune pentru meșteșuguri, tivituri și broderii, așa că am continuat să fac ceea ce îmi plăcea și îmi aducea bucurie. În ultimii ani, din cauza circumstanțelor vieții, am început să mă dedic tot mai mult acestor arte.

Când vine vorba de tivuri deschise, în funcție de înălțimea pe care o doriți, trebuie să tăiați firele, apoi să puneți altele noi și să faceți desene cu ele. Îmi plac lucrurile mai dificile și mai provocatoare.

SĂ FAC DANTELĂ ȘI BRODERIE ÎMI FACE BINE LA
MINTE, MĂ ÎNVESELEȘTE! MI-A PLĂCUT SĂ F
AC ASTA DE CÂND ERAM MICĂ.

Cristina Talanca

Coasere creativă 📍 Italia

Totul pornește de la întâlnirea mea cu pasiunea pentru cusutul hainelor, cu culori calde, puternice, care să atragă atenția.

Când am decis că vreau să creez și pentru alții, s-a născut brandul meu Lecris, bazat pe căutarea gustului, a frumuseții, a țesăturilor, a modelelor și a plăcerii de a le coase cu pasiune și răbdare. Îmi place să pornesc de la o idee care este o rochie sau un accesoriu și să o dezvolt în toate fazele sale, de la proiectarea modelului în mai multe mărimi, la alegerea țesăturilor, tăierea, în final cusutul și ambalarea.

Îmi place să spun că hainele mele sunt un compromis între tradiție și inovație, un articol vestimentar la modă, dar durabil și pe care cu greu îl găsești în magazine. produsele mele sunt creații vestimentare unice și elegante care îmi reflectă personalitatea și creativitatea.

“ **COMBUSTIBILUL PENTRU ACEASTĂ MESERIE
SUNT PASIUNEA, VOINȚA ȘI PERSEVERENȚA.** ”

Eka Khuntsaria

Textile designer Georgia

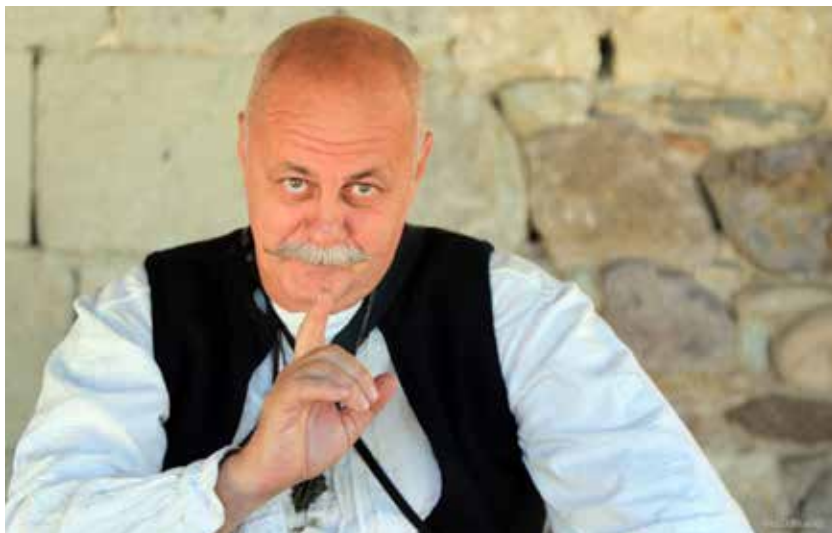
“ SĂ NU VĂ FIE NICIODATĂ LENE SĂ STUDIAȚI, SĂ ÎNVĂȚAȚI, SĂ VĂ APROFUNDAȚI CUNOȘTINȚELE ȘI ABILITĂȚILE PROFESIONALE, PRECUM ȘI SĂ FIȚI BINE EDUCAȚI ÎN GENERAL. ACEST LUCRU NU VA FACE DECÂT SĂ VĂ AJUTE ÎN ACTIVITATEA CREATIVĂ, IAR ACEST PROCES ESTE VEȘNIC. AVEȚI RĂBDARE ȘI NU RENUNȚAȚI LA PRIMUL EȘEC. LUCRAȚI DIN GREU ȘI, ÎN CELE DIN URMĂ, VEȚI REUȘI.

Numele meu este Eka Khuntsaria. Sunt designer textil. Folosesc atât tehnicile de Batik la cald, cât și la rece. Cu toate acestea, pe baza unei experiențe de 26 de ani, mi-am dezvoltat propria tehnică, pe care o numesc “pictură pe mătase”, deoarece aplic vopsele textile și acrilice pe mătase, fixând culorile cu ceară și parafină fără a folosi linii de ceară rezistentă.

Atitudinea mea față de mătase este similară cu ceea ce înseamnă pânza pentru pictor - un spațiu fără granițe.” Cred că ideile noi se nasc doar în timpul procesului de lucru. De aceea am decis să încep să desenez direct pe mătase, fără schițe preliminare.

Unele dintre lucrările mele arată ca niște picturi în acuarelă. Așadar, aș spune că lucrările mele sunt un amestec de culori și modele tradiționale cu tehnici și stiluri de pictură inovatoare. În afară de tapiserii, realizez paravane, abajururi, eșarfe, fețe de pernă etc.

Ivan Tonev

Abadzhiistvo Bulgaria

Am descoperit această meserie în urmă cu zece ani - aveam 43 de ani la acea vreme. Scopul meu era să învăț o meserie - așa cum se practica în trecut, înainte de apariția mașinii de cusut. Am vrut să dobândesc cunoștințe și abilități cu care să mă apropiu cât mai mult de autenticitate. Am vrut să învăț un meșteșug așa cum erau învățați ucenicii de către maeștrii lor. Pentru mine a fost nevoie de un total de 6 ani pentru a stăpâni acest meșteșug - trei ani de formare ca ucenic și trei ani ca "kalfa" pentru a deveni apoi maestru. Pentru a confecționa un costum național, aveți nevoie de țesătură, lână și ață de bumbac. Țesăturile pe care le folosesc atunci când cos costume sunt țesături vechi, țesute manual pe un război de țesut. Cumpăr aceste țesături din piețe și de la oameni care le au de la bunicile lor, care le-au țesut pe vremuri. Coarda de lână este folosită pentru a combina părțile veșmântului și este folosită și pentru decorare. De obicei, îl cumpăr de la Muzeul Etnografic din Etar. Producția unui costum durează între 30 și 45 de zile. Uneltele pe care le folosesc sunt, de asemenea, aceleași cu cele folosite de maeștrii bulgari de odinioară - ace mari, ață de bumbac, foarfeci mari, un instrument de măsură - "arshin" și un cârlig, care este a treia mână a meșterului. Chiar și nasturii de metal pentru costume îi fac eu însumi.

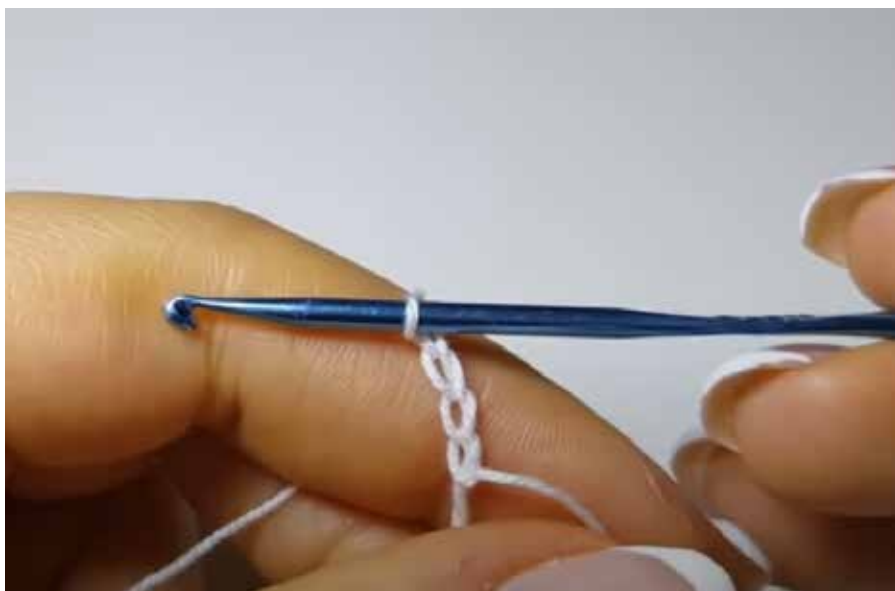
“ O NAȚIUNE CARE NU-ȘI CUNO-
AȘTE TRECUTUL ȘI TRADIȚIILE NU
ARE VIITOR. TRADIȚIILE SUNT VII
ATUNCI CÂND SUNT PĂSTRATE,
TRANSMISE ȘI DEZVOLTATE.

Maria Maries

Brodeză România

Am învățat această meserie de la mama mea, la vârsta de 7-8 ani, în timpul “șezătorilor” care se organizau în serile de iarnă... În viața la sat, pe perioada iernii, femeile se adunau împreună și realizau lucruri de mână și costume populare. Modelele pe care le lucrez sunt inspirate din lucrări vechi - ștergare, fețe de pernă, fețe de masă, costume populare din zonă care reprezintă motive florale, frunze și viță de vie. În cursul anilor am lucrat pentru familie obiecte de împodobit casa, mileuri, dantele, fețe de masă și de pernă. În ultimii ani m-a preocupat transmiterea acestor îndeletniciri generațiilor tinere. Locul în care îmi desfășor activitatea este acasă și la târguri. Acul de croșetat și ața sunt prietenii mei care mă însoțesc la tot pasul. Lucrările mele din dantelă sunt aplicate astăzi la costume populare, poale, mâneci și guleri. Pentru generația mai tânără croșetez cercei și brățări. Încurajez și alte persoane să practice aceste lucruri manuale deoarece sunt un un incredibil mod de relaxare.

RELAXEAZĂ-TE ȘI FĂ CEEA CE
TE FACE FERICIT ÎN VIAȚA TA

Nino Kvavilashvili

Artist și designer Georgia

Numele meu este Nino Kvavilashvili. Sunt artist și designer. De când am absolvit Academia de Arte Plastice din Tbilisi, în 1991, lucrez în diverse tehnici textile, cum ar fi batik, shibori, quilt și patchwork. Realizez diferite accesorii precum perne, geți, geți, lămpi, fețe de masă, pături și orice altceva poate fi realizat în textile.

Și ca să fiu sinceră cu tine, iubesc foarte mult textilele, îți oferă posibilități infinite.

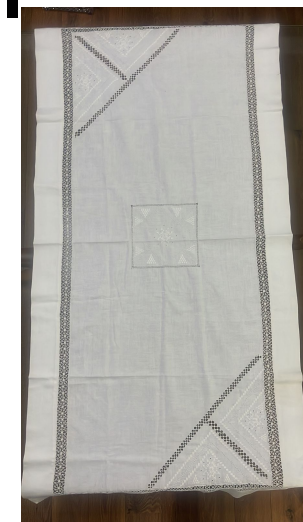
FACEȚI TOTUL CU DRAGOSTE.
STUDIAȚI BINE ȘI LUCRAȚI CU DRAGOSTE.

Olga Demetriou

Dantelărie Cipru

Sunt un producător de dantelă Lefkaritiko cu peste 30 de ani de experiență. Sunt din Lefkara, Cipru, patria dantelei Lefkaritiko, unde acest meșteșug face parte din patrimoniul cultural local și este recunoscut de UNESCO. Am învățat meșteșugul de la mama și bunica mea și am început să practic acest meșteșug la vârsta de 6 ani. Principalele materiale pe care le folosesc sunt inul și ața de in “demise”. Principalele unelte pe care le folosesc sunt acul, degetarul, foarfecele și perna de brodat, unele dintre acestea fiind transmise din generație în generație.

În profesia mea, tradiția este esențială, iar inovația nu poate fi integrată, deoarece tehnica și culorile sunt stabilite. Principala mea piață țintă sunt turiștii, iar creațiile mele pot fi găsite peste tot în Cipru. Pentru mine este important nu doar să creez produse artisanale de înaltă calitate, ci și să mă concentrez pe diseminare și marketing pentru a ajunge la un public mai larg.

PASIUNEA DE A CREA ȘI CALITATEA PRODUSELOR
MEȘTEȘUGĂREȘTI SUNT LA FEL DE IMPORTANTE CA
O BUNĂ DISEMINARE ȘI MARKETING.

Rossella Vallini

Croitoreasă 📍 Italia

Inspirat de anii '50, creez accesorii pentru femei și bărbați, cum ar fi bențițe, benzi, papioane, fuste. Pasiunea s-a născut în urmă cu 4 ani din fotografii vechi ale mamei mele și din acel stil elegant și unic.

Munca noastră începe cu căutarea unor țesături moderne și actuale cu trimitere vintage la acea perioadă, important fiind ca acestea să fie din bumbac, in, lână și mohair.

Toate fazele ulterioare se desfășoară în fața a două cești de ceai, a unui film bun și a multor discuții, dar și a unor pauze lungi și silențioase în care zgomotul este dat doar de mașina de cusut și de overlocker.

Hainele și accesoriile create sunt apoi propuse pentru paginile noastre și pentru piețe.

IUBESC MINTILE "BUBBLY"
IUBESC IDEILE

IUBESC SĂ-MI FAC VISELE SĂ DEVINĂ REALITATE

Vicky Christodoulou

Tricotator de lână Cipru

Sunt un tricotator de lână cu peste 10 ani de experiență. Am început să învăț acest meșteșug de la mama mea la vârsta de 7 ani, iar acum am propriul meu magazin unde îmi vând creațiile și echipamentele de tricatat. Pentru crearea pieselor mele folosesc lână și ață, pe care le import din străinătate. Principalele unelte pe care le folosesc sunt acele de tricatat, care variază ca mărime în funcție de grosimea lânii. Inovația în munca mea se reflectă în design și în combinația de materiale. Mă adresez tuturor celor care doresc să cumpere produse din lână sau să învețe cum să tricoteze și sper ca în viitor să îmi extind produsele către întreprinderi.

Cred că este important ca oamenii să ia o pauză de la tehnologie și să învețe ceva tradițional și nou, cum ar fi tricatatul. Tricotarea necesită pasiune și dragoste pentru acest meșteșug, iar odată cu aceasta, abilitatea de a crea piese frumoase și utile poate fi o sursă de împlinire și relaxare.

A CREA CU PROPRILE MÂINI POATE FI FOARTE
SATISFĂCĂTOR ȘI RELAXANT ÎN ACELAȘI TIMP.

Vitória Sousa

Brodeză Portugalia

Am lucrat timp de 46 de ani ca angajat al guvernului. După ce m-am pensionat, am vrut să fac perdele pentru casa mea, așa că am decis să învăț cum să fac acest lucru. M-am înscris la niște cursuri și am început să le fac singură acasă, dar odată cu pandemia, doamna a încetat să mai predea. Între timp, am venit aici (Laboratorul de îmbătrânire, Ílhavo). Aici am reușit să fac multe lucruri și să învăț tehnici noi. Am făcut "Dóri" și am făcut multe broderii pe pulovere, genți și perne.

Folosesc ghemuri de ață din diverse materiale, ace de diferite dimensiuni în funcție de linia și tipul de broderie pe care intenționăm să le facem și bastidores (cercuri de brodat). Atunci când se brodează pe cămăși, acestea trebuie să fie butonate de jur împrejur pentru a nu se desface, ceea ce durează mult timp.

MEȘESUGURILE SUNT O MÂNGÂIERE PENTRU
SUFLET, SERVESC DREPT RELAXARE.

Rosário Castro

Brodeză Portugalia

Când am terminat clasa a patra și am plecat direct la muncă, am pierdut șansa de a învăța broderie și de a mă dedica cu normă întreagă acestui lucru. De când am ieșit la pensie, am profitat de această șansă pentru a veni la “Laboratorul de îmbătrânire” și a învăța mai mult. Tehnicile pe care le folosesc în lucrările mele sunt în principal desene în nouel art, care sunt alese și brodate până se completează.

Desenele sunt aplicate pe diferite obiecte, cum ar fi perne, geți, tricouri etc. Pentru a realiza aceste obiecte, folosesc acul și ața. Schițez totul și apoi îl completez. Aici, în “Laboratorul de îmbătrânire”, avem ocazia să întrebăm și să vedem cum se face și să continuăm să învățăm.

“ ÎNVĂȚAREA BRODERIEI ESTE BUNĂ PENTRU A NE ȚINE CAPUL OCUPAT, PENTRU A NE RELAXA ȘI PENTRU SĂNĂTATEA NOASTRĂ MENTALĂ. ”

A close-up, artistic photograph of a violin. The focus is on the body and the strings, with a dark, moody background. The lighting highlights the curves of the instrument and the texture of the wood and strings.

INSTRUMENTE MUZICALE

Jacques Magnette

Constructor și restaurator de clavecine

 Belgia

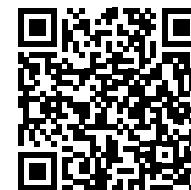

Mi-am început profesia de clavecinist și de constructor de virginală la vârsta de 26 de ani. Meseria mea este de a construi, dar și de a renova, întreține și acorda clavecine, spițe și virginală, claviaturi și alte instrumente cu coarde ciupite. Principalele materiale pe care le folosesc sunt metalul, lemnul, pielea, osul, năframa de perle, cleiurile naturale, pergamentul etc... În funcție de destinația lemnului din instrument, folosim diferite esențe de lemn. Unele pentru calitățile lor acustice, altele pentru rezistența lor mecanică sau pentru proprietățile lor decorative. În calitate de clavecinist, este esențial să știi să manevrezi uneltele tradiționale ale meseriei, cum ar fi planurile, varlopele, ghilotinele, dălțile, gubele, racletele, coțcanele, pietrele de agat.

Măsurătorul de grosime este utilizat pentru a măsura grosimea mijlocului tablei de rezonanță.

Lucrând în domeniul muzical, am șansa de a avea printre clienții mei: muziceni (s-a întâmplat să mă căsătoresc cu unul!), academii de muzică, muzee, proprietari de case istorice care au nevoie de expertiză, de abilități de întreținere sau care doresc să comande instrumente noi.

AM FOST MOTIVAT SĂ ÎNVĂȚ FABULOSUL MEȘTEȘUG
AL FABRICĂRII CLAVECINELOR DUPĂ CE AM
CUNOSCUȚ-O PE SOȚIA MEA CLAVECINISTĂ.

Stepan Demirdjian

Lutier Bulgaria

Sunt un lutier care face viori și viori. O altă parte importantă a activității mele constă în repararea și restaurarea tuturor instrumentelor din familia viorii și a arcușurilor acestora. Am absolvit secția de lăutărie a școlii de prelucrare a lemnului din orașul meu natal Plovdiv. Învățarea acolo a durat patru ani. Aveam douăzeci și doi de ani când am început să confecționez viori ca lutier într-o fabrică de lutierie. Câțiva ani mai târziu mi-am înființat propriul atelier. Materialele lemnoase pe care le folosesc sunt combinația clasică stabilită de molid european pentru vârfuri și arțar balcanic pentru restul părților, precum și abanos, lemn de trandafir și lemn de box pentru claviatură și garnituri. Lucrez în principal cu lemn natural uscat la aer (aproximativ douăzeci de ani) din Bulgaria, datorită calității sale acustice excelente.

TEHNOLOGIA DE FABRICARE A VIORII ESTE CONSERVATOARE,
URMÂND METODE DE LUCRU CARE DUREAZĂ DE CÂTEVA SECOLE.

“ MISIUNEA MEA ESTE DE A CONTINUA SĂ LE URMEZ.

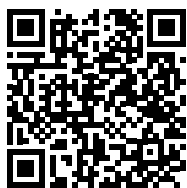
MEȘTEȘUGURI DECORATIVE

Acácio Manuel Carlos Moreira

Designer de ceramică 📍 Portugalia

ÎNVAȚĂ PÂNĂ LA MOARTE, CUNOȘTINȚELE
 NU SUNT NICIODATĂ PREA MULTE

Ca pictor de coadă, desenez și pictez pe suprafețe ceramice la foc 3. În funcție de scop, folosesc pensule specifice, cum ar fi pensula Kolinsky din păr de zibelină, mediu apoasă sau uleioasă. Fierb pigmentii îi fierb într-o mufă mică pentru a-i fixa în mod durabil. Mai recent, am început să folosesc o mică metodă de serigrafie pentru a optima desenele editate pe calculator, permițând o abordare de marketing. În prezent, nu lucrez cu nimeni anume și am preferat să-mi pun serviciile în slujba comunității.

Sunt un artist mozaicar cu 13 ani de experiență. Creez piese de artă de mozaic și lucrări de teselare folosind plăci de mozaic colorate pe care le tai în diferite forme. Principalele mele unelte includ un cutter pentru faianță, tacâmuri obișnuite și lipici. Lucrez atât cu modele tradiționale, cât și cu modele inovatoare, punând accentul pe conservarea moștenirii culturale a artei mozaicului.

Pasiunea mea pentru arta mozaicului a început după ce m-am pensionat de la slujba mea cu normă întreagă și am participat la două cursuri de tehnici de mozaic. Mi-am început propria producție și de atunci am creat replici și copii de imagini. Folosesc un material de faianță ecologic, care devine tot mai greu accesibil datorită specialității lucrărilor mele.

Obiectivul meu este de a evidenția oportunitățile de afaceri în arta mozaicului, dar m-am confruntat cu dificultăți în pătrunderea pe piețele în care publicul nu apreciază costul și efortul implicat în crearea unui proiect. Cu toate acestea, cred că tinerii artiști cu răbdare și talent pot crea opere de artă frumoase și pot păstra această meserie veche de mii de ani.

Andreas Theodoridis

Artist mozaicist Cipru

ARTA NU ESTE CEEA CE VEZI TU,
CI CEEA CE ÎI FACI PE ALȚII SĂ VADĂ

Pentru a deveni un maestru contemporan al stucului-marmură și al Scagliola (tehnica de încrustare a stucului-marmură), am lucrat și m-am pregătit cu cei mai renumiți meștri în domeniu din întreaga Europă, Franța, Italia, Spania și Belgia. Datorită anilor de practică, astăzi, sunt capabil să inovez și să adaptez tehnica la conceptele estetice ale secolului XXI și să o aplic în design, arhitectură, sculptură și pictură pentru crearea de lucrări originale.

Stucul-marmură este un material folosit încă din secolul al XVI-lea pentru a imita aspectul pietrei și al marmurei. Artă stucului-marmură este, prin urmare, una dintre cele mai strălucite și, probabil, cele mai sofisticate manifestări ale imitațiilor de marmură. Această artă a fost inițiată la începutul secolului al XVI-lea și a cunoscut apogeul în perioada barocă. Primele școli ale acestei tehnici, denumită istoric și tradițional "Scagliola", s-au dezvoltat în Austria, Bavaria și Italia.

Angel Barrero

Maestru al stucului-marmură și al scagliola Belgia

INTERPRETAREA MEA ESTE CONTEMPORANĂ ȘI LUXOASĂ. AVANTAJUL ACESTEI TEHNICI CONSTĂ ÎN OBTINEREA UNOR SUPRAFEȚE FĂRĂ CUSUR, PRECUM ȘI A UNOR POSIBILITĂȚI ȘI VARIAȚII INFINITE DE CULORI.

Fotografii: Angel Barrero la Pearls of Craftsmanship

Chrystalla Pitsillidou

Meșter popular

 Cipru

MEȘTEȘUGUL NU ÎNSEAMNĂ DOAR FABRICAREA UNUI PRODUS, CI ȘI PĂSTRAREA TRADIȚIEI ȘI CREAREA UNUI MEDIU DE TERAPIE PENTRU MEȘTEȘUGARI. VĂ RECOMAND PE DEPLIN SĂ VĂ APUCAȚI DE DECORAREA ȘI GRAVURA ÎN DOVLEAC CA MESERIE, PROFESIE SAU CHIAR CA HOBBY.

Lucrez cu dovleacuri, pe care le decorez și le transform în obiecte de uz casnic, cum ar fi carafe de vin, sfeșnice și recipiente pentru sare sau măslina. Am învățat acest meșteșug de la bunicul meu la vârsta de 11 ani și nu există o pregătire formală pentru acest lucru. Este nevoie să găsești un meșter sau o femeie cu experiență de la care să înveți tehnicile.

Folosesc dovleci, pe care le obțin de la fermierii din Cipru, și unelte tradiționale, precum un cuțit și un vătrai încins, pentru a sculpta și decora dovleceii. Folosesc, de asemenea, markere permanente pentru realizarea modelelor. Îmi vând produsele localnicilor, în special generațiilor mai în vârstă care apreciază meșteșugurile tradiționale, și turiștilor care cumpără piese mai mici ca suveniruri. Colaborez cu fermierii care cultivă dovleceii pentru mine.

Evgeni Dimov

Gravor Bulgaria

PENTRU MINE, TOTUL ÎNCEPE CU O BUCATĂ DE HÂRTIE, UN CREION,
O MUZICĂ BUNĂ ȘI O CEAȘCĂ DE CAFEĂ. IUBESC ACEASTĂ ETAPĂ
INIȚIALĂ - ATUNCI TOTUL ESTE POSIBIL.

În procesul de lucru, folosesc dălți și gravere de geometrie diferită, încercând să respect bunele practici și tehnologii în meseria noastră. Folosesc o varietate de materiale naturale în lucrările mele. Lemnul pe care îl folosesc este în principal nuc, pară, lemn de box. În plus, folosesc măr, cireș, păducel, diverse esențe de lemn exotic. Incrustațiile sunt realizate din metale prețioase, mamă de perlă, fildeș, os de mamut etc. Pentru lamele de cuțit folosesc oțel inoxidabil de înaltă calitate, precum și oțel Damasc de calitate superioară. Pentru acoperirea lemnului - uleiuri naturale pe bază de in, ceară de albine și shellac (conform unei rețete vechi).

Fac acest lucru în mod profesionist de la vârsta de 26 de ani, dar totul a început mult mai devreme și s-a dezvoltat imperceptibil. Interesul s-a transformat în pasiune, care s-a transformat în hobby și, în cele din urmă, a devenit profesia mea, pe care o practic cu aceeași pasiune și dragoste. Cel mai mare rol jucat, însă, a fost șansa de a învăța și de a stăpâni această meserie și oportunitatea de a lucra cu cei mai buni din țara mea.

Numele meu este Nino Slepchenko. Sunt artist și designer. În timp ce experimentam cu grafica și desenele, mi-a venit ideea de a crea ornamente ale alfabetului georgian. Care este frumos, te inspiră să lucrezi cu el, să faci opere de artă folosind aceste litere perfect conturate. Astfel, după ani de experimente și muncă, în 2015, împreună cu soțul meu Levan Vateishvili, am fondat SAINI STUDIO. Am dezvoltat un sistem special de creare a unei mari varietăți de ornamente - fiecare reprezentând o anumită literă. Aceste opere de artă sunt aplicate pe diferite obiecte de design și pe diverse materiale. Ornamentele noastre pot fi folosite în designul unei mari varietăți de obiecte și putem folosi diverse tehnologii pentru a fi în pas cu vremurile moderne: ornamentele pot fi aplicate prin tehnologia decalcomaniei, pot fi gravate pe sticlă și pe alte materiale, folosim becuri eficiente din punct de vedere energetic pentru luminile noastre și așa mai departe.

Nino Slepchenko

Artist și designer Georgia

FII ÎNCREZĂTOR ȘI AI ÎNCREDERE ÎN TINE,
NU RENUNȚA NICIODATĂ. NU TE TEME DE OBSTACOLE,
URMEAZĂ-ȚI IDEEA ȘI VISUL PÂNĂ LA CAPĂT ȘI VEI REUȘI.

Patrizia Magnani

Artist Italia

“ ÎMI PLACE SĂ CRED CĂ CE E MAI BUN URMEAZĂ SĂ VINĂ. ”

Fac meșteșuguri de când eram mică, mică de tot. Mama mea, care avea o dexteritate ieșită din comun, mi-a fost exemplu. M-a învățat tot ce știa cu zâmbetul pe buze și cu bunătatea pe care o avea.

Mă ocup de tricotat, croșetat, țesut, cusut și brodat, dar produsele mele distinctive sunt cactusul și bonsaiul în țesătură și fire.

Cu un studiu continuu al formelor, culorilor, dimensiunilor și datorită utilizării diferitelor tehnici și a materialelor de calitate, cum ar fi țesăturile de mobilier și firele fine, toate creațiile mele devin piese unice realizate cu dragoste.

Îmi place natura și tot ce are legătură cu ea, predau cursuri de artă creativă și îmi place să croșetez, așa că mi-am combinat pasiunile și am făcut din asta o profesie

METAL

Numele meu este Gogi (George) Iakobashvili. Lucrez în domeniul meșteșugurilor de la 17 ani. Turnăm clopote și fac diferite bijuterii. Munca mea începe cu o idee, mai devreme a fost urmată de numeroase schițe. Acum, cu timpul și experiența, îmi permit să lucrez direct cu materialul.

Am deja 65 de ani, iar lucrările mele sunt mai mult tradiționale decât inovatoare. Lucrările mele sunt profund legate de tradițiile noastre. Georgia s-a remarcat prin producția de lucrări din metal, artefactele din regatul Colchis (vestul Georgiei) demonstrează abilități avansate atât în metalurgia bronzului, cât și în prelucrarea metalelor prețioase. În fiecare zi în care merg la atelierul meu mă bucur; procesul creativ este ceva care mă face fericit. Principalele mele materiale sunt argintul, cuprul și alama atunci când topesc clopotele.

Gogi Iakobashvili

Bijuterii Phery Georgia

FĂ-ȚI MUNCA CU IUBIRE, RESTUL VA VENI MAI
TÂRZIU, ATÂTA TIMP CÂT CEEA CE LUCREZI
FACI CU IUBIRE

CERAMICĂ

Andreas Kattos

Ceramist Cipru

MEȘTEȘUGUL CERAMICII ESTE POARTA DE ACCES LA CREATIVITATE
ȘI LA TERAPIA MUNCII. PENTRU A EXCELA ÎN ACEST MEȘTEȘUG,
TREBUIE SĂ IUBEȘTI PROCESUL CREATIV.

Sunt un ceramist cu 50 de ani de experiență. Meseria mea este de a crea sculpturi din lut și produse de ceramică.

Folosesc argilă de gresie importată din Europa, care este un material ecologic datorită caracteristicilor sale durabile și reciclabile. Uneltele pe care le folosesc includ tacâmuri de zi cu zi, unelte de fabricație proprie și unelte de piață pentru ceramică și sculptură. Cuptorul și roata sunt modernizate atunci când este necesar.

Îmi vând produsele turiștilor care sunt interesați să ia o bucată din istoria și imaginea artei și meșteșugului ceramicii. Nu colaborez cu alți meșteșugari, cu excepția boxerilor care realizează cutii pentru creațiile mele.

Brigitte Goethals

Ceramist Belgia

NU MĂ CONSIDER NICI ARTIST, NICI MEȘTEȘUGAR, SUNT LA MIJLOC ÎNTRE CELE DOUĂ DISCIPLINE ȘI ASTA ÎMI CONVINE.

În jurul vârstei de 30 de ani mi-am urmat dorința instinctivă de a crea. După mai multe stagii de formare în diferite expresii artistice (desen, pictură pe porțelan, pictură pe pânză, sculptură), m-am “regăsit” în arta ceramică, deoarece expresia acesteia este variată, infinită și foarte decorativă.

Am propriile mele specificități: Combin tehnicile ceramice cu tehnicile de pictură decorativă. Nu prea lucrez cu emailuri, prefer vopselele decorative pe bază de pigmenți și medii. Lucrez în principal cu matrițe sau prin asamblarea plăcilor de lut. Plăcile de argilă sunt foi subțiri de lut, realizate de obicei cu ajutorul unor rulouri.

Explorez ceramica cu multă curiozitate, caut limitele pământului și mă las ghidată de cealaltă pasiune a mea: decorarea. Munca mea este intuitivă, fac obiecte organice, observ gestul... Apoi caut o legătură între formă și culoare. Unele piese nu suportă nicio culoare, altele o cer.

Realizez obiecte utilitare unice și pe măsură, cum ar fi farfuriile, lumânări, vase etc...dar fac și obiecte artistice sculpturale.

Probabil că totul a început în fundul grădinii mele, când eram foarte mic, făcând sculpturi din “macocoye” (argou de Liege pentru noroi), dar, desigur, nu aveam de gând să trăiesc din asta. Prin urmare, am absolvit Școala de Arte Frumoase Saint-Luc din Liege în 1984, iar apoi, din 1985, am fost profesor în cadrul aceleiași școli. În perioada 1991-1993 am locuit la Tokyo, unde am studiat ceramică, caligrafie, sumi-e, tehnici de suflare a sticlei și gravură...

Atingere după atingere, schimb după schimb, experiment după experiment... Am încercat să înțeleg structura realității datorită pământului. Lucrările mele se organizează între structură, distrugere și restructurare pentru a contesta echilibrul materiei și a înțelege astfel esențialul. Cuptoarele sunt folosite pentru a arde piesele de lut, transformându-le în piese ceramice. Ceea ce este extrem de interesant la ele este faptul că vin într-o varietate de dimensiuni și pot fi folosite pentru a crea o varietate de efecte.

Pe lângă creație, în cadrul carierei mele, am avut ocazia să organizez expoziții, ateliere, conferințe, să particip în jurii de selecție, dar și să certific jurii de evaluare. Mai mult, sunt membru al Academiei Internaționale de Ceramică, iar din 2021 sunt co-fondator al cooperativei ArtBol

Fabienne Withofs

Ceramist Belgia

OBIECTIVUL NOSTRU ESTE DE A OFERI
SPRIJIN CERAMIȘTILOR BELGIENI ÎN
CEECEA CE PRIVEȘTE OBIECȚELE DE ZI CU ZI;
VESELĂ, CU ACCENT SPECIAL PE BOLURI.

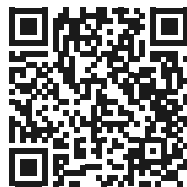

George Pachkoria

Ceramist Georgia

UN ARTIST CERAMIST TREBUIE SĂ RĂMÂNĂ
CONCENTRAT, ÎNCREZĂTOR ȘI CALM.
PĂSTRĂȚI - VĂ ATELIERUL CURAT ȘI NU VĂ
GRĂBIȚI, NU VĂ AȘTEPTAȚI LA REZULTATE
IMEDIATE.

Numele meu este George (Gigisha) Pachkoria. M-am născut în Tbilisi. Sunt ceramist. Interesul meu pentru ceramică a început în copilărie. Tatăl meu era pictor, obișnuia să aducă argilă acasă, iar eu modelam diferite obiecte.

Tehnica mea de construire a bobinelor este unică. Prin întinderea vaselor din interior, construiesc manual o varietate de forme și texturi. Sunt neobișnuit prin faptul că întreprind întregul proces de unul singur: procurarea argilei din carierele deschise, cernerea și măcinarea corpului de lut brut, modelarea diferitelor forme, glazurarea și arderea. Principalul meu subiect de interes au fost întotdeauna ceainicele, deoarece acestea au posibilități nelimitate de improvizație. Puteți experimenta cu formele mânerelor, ale corpului, ale gurilor și ale capacelor.

Am participat la cursul de formare și a fost foarte util pentru mine. Când mi-am început afacerea nu exista tehnologia digitală, prin urmare îmi lipsesc cunoștințele în această privință. Așadar, orice formare sau atelier care îmi îmbunătățește abilitățile digitale sunt foarte importante, necesare și foarte apreciate.

ALTE

MEȘTEȘUGURI

Sunt un fabricant de pipe autodidact. Meșteșugul meu provine din străinătate, mai exact din Republica Cehă. Din cauza specificității sale, nu există tradiții în țara noastră. Se poate spune că sunt, practic, un pionier în dezvoltarea sa pe plan profesional. Ceea ce mă atrage în mod special la momentul respectiv a fost oportunitatea de a crea un produs cu o funcție pur funcțională și estetică. Acesta combină elementele de bază ale educației mele (design industrial) și dragostea mea pentru obiectele lucrate manual. În ultimii ani am lucrat în principal cu briar spaniol, acesta fiind lemnul din care sunt realizate capetele de pipă. Pentru muștiucuri folosesc ebonită germană și japoneză, acrilice, materiale alternative, precum și bambus, corn, argint pentru a decora gâtul pipei.

Procesul începe, de obicei, cu o schiță. Acesta este momentul în care mă gândesc la imaginea pe care vreau să o creez, la proporții. Urmează apoi selectarea blocului de lemn și a materialului potrivit pentru muștiuc, care este apoi modelat cu ajutorul unui fierăstrău cu bandă. Urmează șlefuirea manuală cu diferite hârtii de șmirghel și un finisaj conform ideii.

Georgi Todorov

Producător de țevi 📍 Bulgaria

“ CEEA CE MĂ ATRAGE ESTE OPORTUNITATEA DE A CREA UN PRODUS CU O FUNCȚIE PUR FUNCȚIONALĂ ȘI ESTETICĂ. ACEASTA COMBINĂ ELEMENTELE DE BAZĂ ALE EDUCAȚIEI MELE (DESIGN INDUSTRIAL) ȘI DRAGOSTEA MEA PENTRU OBIECTELE LUCRATE MANUAL. ”

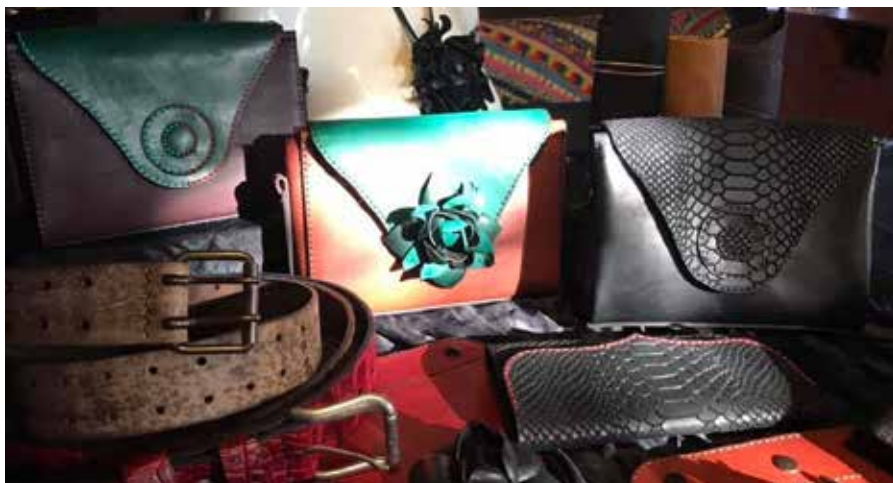

Irina Kiasashvili

Designer de accesorii din piele

 Georgia

Numele meu este Irina (Iko) Kiasashvili. Sunt designer de accesorii din piele. Inițial, a fost doar un hobby pentru mine, și abia mai târziu s-a transformat într-o afacere. Îmi plac obiectele de artizanat și, încă din copilărie, am tricotat, am croșetat și am brodat. Cred că această dragoste pentru artizanat m-a îndreptat la un moment dat către piele. La început, făceam diferite accesorii pentru mine. Mai târziu, membrii familiei și prietenii mei au devenit interesați de modelele mele și, la cererea lor, am început să fac accesorii pentru ei. Treptat, acest hobby al meu s-a transformat într-o afacere. Folosesc o cusătură cu ac dublu pentru a croi manual pielea.

Am participat la cursuri de formare și a fost extrem de benefic pentru mine din multe puncte de vedere. Datorită trainingului mi-am actualizat paginile de FB și Instagram și am atras noi clienți.

ȚUBEȘTE-ȚI MEȘTESUGUL FII DEVOTAT

Isabel Silva Martines

Cofetar de ciocolată 📍 Portugalia

MĂ SIMT MOTIVATĂ SĂ ÎNVĂȚ, ȘI
MĂ SIMT UTILĂ ÎN CREAREA DE
CIOCOLATĂ CU AROME INOVATOARE.

Această aventură în fabricarea ciocolatei a început de curând, într-o perioadă în care mă simțeam prost din punct de vedere financiar și mă simțeam dezamăgită și inutilă. Eram hotărâtă să creez ceva al meu și să fac ceva. M-am hotărât să experimentez cu fabricarea de ciocolată. Totul a început cu matrițe mici, iar apoi am început să amestec diferite arome și texturi, cum ar fi sare și coajă de portocală.

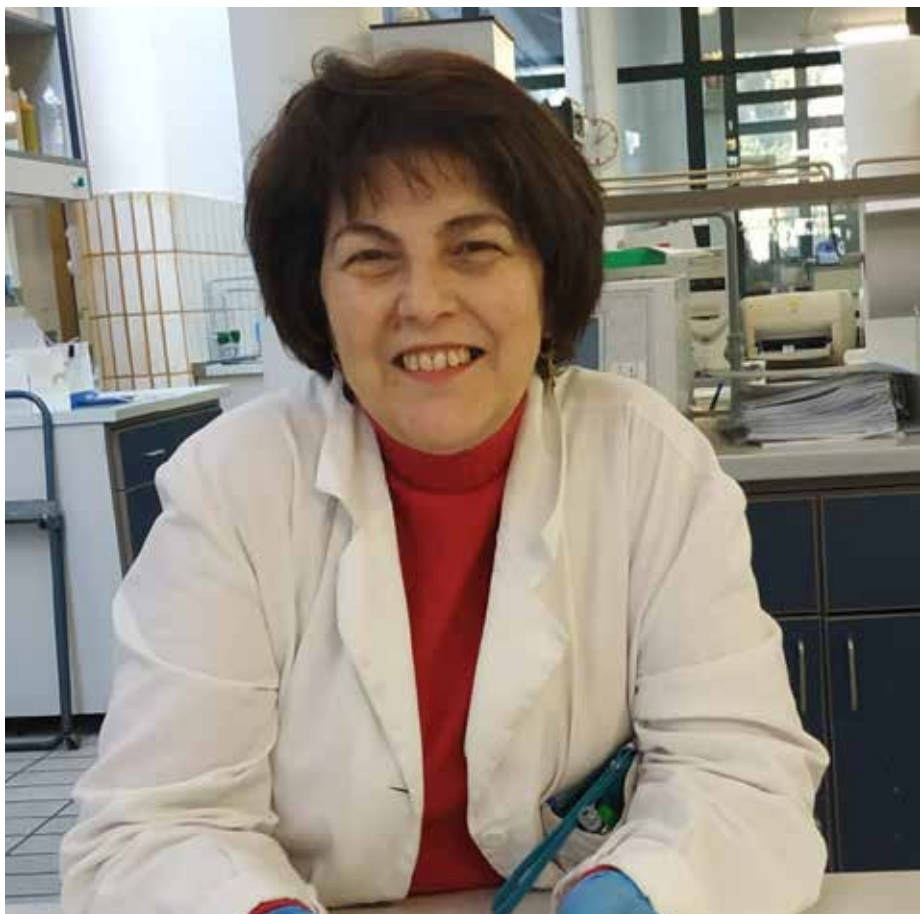
Pentru a-mi dezvolta aptitudinile, am urmat câteva cursuri despre cum să fac ciocolată. Acolo am văzut tehnicile pe care le foloseau și am notat cele mai importante puncte, de exemplu, cum trebuie să fie temperatura ciocolatei... Așa am început să învăț tehnicile de care aveam nevoie pentru a începe. Am început cu familia și prietenii mei, iar apoi cuvântul din gură în gură m-a ajutat să încep să vând.

Folosesc manșoane de cofetar, clești, cuțite și matrițe. Cuțitul nu este cel mai potrivit; trebuie să folosesc un bisturiu; este mai periculos, dar presară ciocolata mai ușor.

Fabricarea ciocolatei sfârșește prin a fi doar o muncă sezonieră, deoarece nu o pot face în timpul verii. În această perioadă, mă dedic creării de flori decorative pentru a decora cutiile cu ciocolată în restul anului. Pentru a le crea, folosesc doar materiale reciclate, resturi de țesături și alte "deșeurii".

Maria Cristina Fodde

Artizan de săpun natural făcut manual

 Italia

DORIȚI O LUME MAI CURATĂ? ÎNCEPEȚI
CU SĂPUN NATURAL

De aproximativ 20 de ani fac săpun natural manual și prelucrat la rece pe bază de ulei de măsline și aloe vera. Pregătesc formula în funcție de rezultatul pe care vreau să îl obțin și apoi echilibrez ingredientele pentru a obține beneficii în ceea ce privește curățarea și îngrijirea pielii. În reacția chimică de saponificare la rece, tehnica exploatează căldura naturală produsă de reacția exotermă a uleiului cu soda caustică. Pe lângă ingredientele locale, precum uleiul de măsline, aloe vera și uleiurile esențiale, folosesc instrumente care mă ajută în acest proces. În special, folosesc mixerul, care îmi permite să obțin un rezultat omogen și bine prelucrat. La final, pun săpunul prelucrat în forme de silicon pentru ca acestea să se maturizeze și după câteva săptămâni să fie gata de utilizare. Astfel, obțin săpunuri netede cu formele imaginative pe care le prefer sau care sunt solicitate. Săpunurile mele handmade sunt potrivite în special pentru cei cu pielea delicată, cu răni, acnee sau iritații, sau pentru cei care nu suportă săpunurile industriale și preferă produsele făcute manual și cu ingrediente naturale și sustenabile.

Olga Keller

Lucrător în piele 📍 România

LUCRAȚI ÎNTOTDEAUNA CU PASIUNE

Confecționarea unei geți din piele nu este deloc o muncă ușoară. În primul rând, este selectat manual, cu cea mai mare atenție, fiecare material care va fi utilizat în realizarea geții, începând cu pielea fină și materialul folosit pentru căptușeală, până la cataramă, detaliile metalice, curele sau orice alte accesorii care au rolul de a da identitate fiecărei geți.

Un proces dificil este colorarea. Se folosesc anumite tehnici pentru a da o culoare uniformă pe întreaga suprafață a materialului și există, de asemenea, o tehnică specială folosită pentru a evidenția granulația naturală a pielii. Toate aceste procese sunt realizate manual, motiv pentru care fiecare bucată de material este unică și are o valoare deosebită.

Uneori, din cauza suprapunerii diferitelor materiale, pielea devine prea groasă, așa că trebuie să întreprind procesul de subțiere a pielii.

Următoarea etapă este asamblarea geții: toate părțile, inclusiv furniturile, sunt unite între ele. Pentru a asigura durabilitatea și rezistența, i-se pune geții o întăritură pe dos.

Olya Leather

Simona Mazzi

Acuarelist Italia

PICTURA ESTE PACE. PACE CU MINE
ȘI CU TOT CEEA CE NU-MI PLACE.

Proiectul meu Akue kete a prins contur în 1997, când picturile mele au început să părăsească încăperile mele și să intre în cele ale altora.

Propun acuarele în care surprind momente de liniște, peisaje atemporale. Hârtia îmi primește mâinile, tușele mele întâmpină privirile voastre care curg pe lucrări de diferite formate: felicitări, semne de carte, peisaje și flori închise în mici tăblițe, fluxuri de culoare dezlănțuite pe hârtii mari.

Și copaci, mulți copaci, care să aibă rădăcinile bine înfipte în pământ, dar frunzele și ramurile libere să hoinărească în Akue kete.

akue kete

Concluzii

Craft50+ a fost o călătorie extraordinară prin bogata varietate de expresii creative artizanale pe care Europa le poate oferi. Moștenirea pe care meșteșugarii mai în vârstă o aduc cu ei în ceea ce privește cunoștințele, abilitățile și transmiterea istoriei culturale a țărilor lor este incomensurabilă.

Pe de altă parte, această bogăție riscă să se piardă dacă nu reușește să se comunice, să ajungă la un număr mai mare de clienți din Europa și din întreaga lume și, în cele din urmă, dacă cei care o dețin nu reușesc să o adapteze la contextul socio-economic actual, care se bazează în mare măsură pe resurse digitale.

Craft50+ a încercat să abordeze această provocare prin recunoașterea, sprijinirea și responsabilizarea meșteșugarilor seniori și a valorii pe care o aduc cu ei.

Sperăm sincer că resursele pe care le-am dezvoltat vor fi exploatate în toată Europa, ajungând la tot mai mulți beneficiari, dar și că vor contribui la evidențierea în fața generațiilor tinere a istoriei incredibile pe care pot construi viitorul meșteșugarilor.

Note și credite

Imagini ale copertei și ale secțiunilor: Unsplash.com

Mulțumim următorilor autori:

Imaginea copertei: Aedrian

Pagina 2: Cristina Matos Albers

Pagina 4: Anne Nygard

Pagina 6: Bench Accounting

Pagina 17: Vero Manrique

Pagina 18: Darlo Borella

Pagina 24: Jacek Dylag

Pagina 30: Vitalijs Barilo

Pagina 43: Michelen Studios

Pagina 46: Anthony levlev

Pagina 54: Alex Quezada

Pagina 56: Kasia Sikorska

Pagina 61: Annie Spratt

Alte imagini incluse în acest document au fost furnizate de meșteșugarii și meșteșugarii implicați în proiect.

www.madineurope.eu/en/crafting-50-beyond

